

Sygn. akt I C 1490/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia, 7 maja 2014r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący **SSR Agnieszka Ostrowska-Gołąbek**

Protokolant Ewelina Grudzień-Wuczowska

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2014r. w Oleśnicy sprawy

Przy udziale stron:

powód **M. K.**

pozwany **(...) S.A. z/s w S.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej **(...) S.A. z/s**

w S. na rzecz powódki **M. K.** kwotę **11.000,00 (jedenaście tysięcy 00/100) złotych** wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 04.04.2011r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.767,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje stronie pozwanej aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Oleśnicy) kwotę 551,34zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Z./

1. kal. 21 dni.

07.05.2014r.

Sygn. akt I C 1490/12

UZASADNIENIE

Powódka M. K., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła pozew, w którym domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty 11.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 04 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia oraz kosztami procesu

W uzasadnieniu swojego żądania powódka podała, iż w dniu 11 maja 2009r. w O. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego powódka doznała obrażeń ciała. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Z uwagi na nasilający się ból karku i pleców w dniu 12 maja 2009r. powódka zgłosiła się do poradni chirurgicznej we W., gdzie stwierdzono skręcenie kręgosłupa szyjnego i zalecono unieruchomienie kręgosłupa w kołnierzu ortopedycznym na okres dwóch tygodni. Wskazano także, iż konieczna będzie konsultacja w poradni chirurgicznej oraz zabiegi fizjoterapeutyczne. Pomimo zastosowania się do wskazówek lekarzy powódka nadal odczuwała znaczne dolegliwości bólowe uszkodzonego odcinka kręgosłupa, którym towarzyszyło ograniczenie jego ruchomości oraz silne bóle głowy. W wyniku przeprowadzonych konsultacji

lekarskich rozpoznano u powódki oprócz skrzywienia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa także zaburzenia korzeni nerwów rdzeniowych szyjnych. Skutkowało to skierowaniem powódki na badanie rezonansu magnetycznego oraz zaleceniem zażywania środków przeciwbólowych. W wyniku przeprowadzonego badania ujawniono u powódki: na poziomach C4/C5 i C5/C6 szerokopodstawne wypukliny krążków międzykręgowych, które uciskają worek oponowy i zwężają obustronnie otwory międzykręgowe, na poziomie C3/C5 pośrodkowo-prawoboczną wypuklinę krążka międzykręgowego uciskającą worek oponowy, prawy korzeń nerwowy i zwężającą prawy otwór międzykręgowy. Wobec powyższego skierowano powódkę na dalsze zabiegi rehabilitacyjne. Powódka podniosła, iż pomimo znacznego upływu czasu od dnia wypadku, podjętego specjalistycznego leczenia i rehabilitacji jej stan zdrowia nie uległ znacznej poprawie. Wobec dalszego utrzymywania się dolegliwości bólowych ze strony kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem sprawności manualnej, została ona zakwalifikowana do leczenia operacyjnego. Powódka została poddana zabiegowi dyscektomii i stabilizacji międzywzrostkowej C4-C5, C5-C6. Poszkodowana podała, iż do chwili obecnej nie odzyskała pełnej sprawności sprzed wypadku, nadal ma problemy z wykonywaniem zwykłych czynności dnia codziennego, nie jest w stanie schylać się, podnosić ciężkich przedmiotów, odczuwa sztywnienie karku, pogorszenie czucia w prawej ręce, a także spoczynkowe i wysiłkowe bóle szyi oraz karku, a także bóle głowy. Z uwagi na powyższe powódka nadal zmuszona jest kontynuować rehabilitację. Powódka przyznała, iż strona pozwana wypłaciła jej zadośćuczynienie w kwocie 8000 złotych, która nie rekompensuje poszkodowanej rozmiaru doznanej przez nią krzywdy oraz negatywnych następstw wypadku. Dodatkowo powódka wyjaśniła, iż w dniu 03 marca 2011r. zgłosiła stronie pozwanej roszczenie, a tym samym odsetek dochodzi od dnia 04 kwietnia 2011r., bowiem ubezpieczyciel najpóźniej do dnia 03 kwietnia 2011r. powinien spełnić świadczenie.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w S., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana podniosła, iż co do zasady ponosi odpowiedzialność za szkodę z dnia 11 maja 2009r. na osobie powódki z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wyrządzone w związku z ruchem ich pojazdów. Przyznała także, iż wypłaciła powódce kwotę 8000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zdaniem ubezpieczyciela wysokość wypłaconego zadośćuczynienia jest odpowiednia i adekwatna do rozmiarów krzywdy, uszczerbku na zdrowiu, cierpienia fizycznych i psychicznych powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 maja 2009r. w miejscowości O. kierujący samochodem marki A. o nr rej. (...) S. G. na skrzyżowaniu ulic (...) zderzył się czołowo z pojazdem kierowanym przez powódkę M. K.. Sprawca zdarzenia posiadał zawartą umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów ze stroną pozwaną - (...) S.A.

Dowód: pismo z dnia 20.05.2008r. w aktach szkodowych w załączeniu.

Z uwagi na nasilający się ból karku i pleców dzień po wypadku powódka zgłosiła się do poradni chirurgicznej we W., gdzie stwierdzono skrzywienie kręgosłupa szyjnego i zalecono unieruchomienie kręgosłupa w kołnierzu ortopedycznym na okres dwóch tygodni oraz kontrolę ortopedyczną.

Dowód: zaświadczenie z dnia 12.05.2009r. w aktach szkody załączeniu, zeznania świadka D. K. k-66, zeznania powódki M. K. k-67.

Powódka została skierowana na zabiegi fizjoterapeutyczne. Ponadto pozostawała pod opieką neurologa. Badaniem neurologicznym przeprowadzonym w przychodni (...) we W. stwierdzono u powódki wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych, szyjnych obustronnie z bólowym ograniczeniem ruchomości szczególnie przy rotacji na boki i do przodu, słabszą lewą dłoń, zaburzenia czucia na kończynie górnej. W dniu 17 września 2009r. w wydanym zaświadczeniu stwierdzono utrzymujące się u powódki bóle kręgosłupa i objawy neurologiczne (obu przedramion), wskazano na konieczność dalszego leczenia oraz rehabilitację.

Dowód: skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne oraz zawiadomienie o skierowaniu na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej Zus w aktach szkody w załączeniu, konsultacja neurologiczna w aktach szkody w załączeniu, zaświadczenie z dnia 17.09.2009r. w aktach szkody załączeniu, , zaświadczenie z zakładu rehabilitacji leczniczej k-10, częściowo zeznania powódki M. K. k-67 .

W dniu 19.12.2009r. wykonano u powódki badanie rezonansu magnetycznego MR, którym stwierdzono na poziomach C4/C5 i C5/C6 szerokopodstawne wypukliny krążków międzykręgowych, które uciskają worek oponowy i zwężają obustronnie otwory międzykręgowy, na poziomie C3/C5 pośrodkowo-prawoboczną wypuklinę krążka międzykręgowego uciskającą worek oponowy , prawy korzeń nerwowy i zwężającą prawy otwór międzykręgowy, krążki m/k C4/C5 i C5/C6 są spłaszczone, na krawędziach tylnobocznych trzonów sąsiadujących kręgow stwierdzono obecność osteofitów, które uwypuklają się do światła kanału kręgowego i dodatkowo uciskają worek oponowy.

Dowód: wynik badania rezonansu magnetycznego z dnia 19.12.2009r. w aktach szkody w załączeniu

W dniach od 29.07.2010r. do 02.08.2010r. powódka przebywała na oddziale neurochirurgii (...) Szpitala (...) we W. , gdzie wykonano u niej zabieg discektomii i stabilizacji m-trzonowej C4-C5, C5-C6. Zabieg został przeprowadzony z uwagi na uskarżanie się przez poszkodowaną na narastające dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego promieniujące do kończyn górnych z ograniczeniem sprawności manualnej. Po przeprowadzeniu operacji powódka została wypisana do domu z zaleceniami usunięcia szwów w dniu 06.08.2010r. oraz kontroli neurochirurgicznej za 6 tygodni.

Dowód: karta informacyjna w aktach szkody załączeniu, zeznania świadka D. K. k-66.

W dniu 26.07.2011r. wykonano u powódki kolejne badanie MR kręgosłupa szyjnego, w którym stwierdzono stan po discektomii i stabilizacji międzytrzonowej C4-C5, C5-C6 klatkami Peek, kifotyczne ustawienie kręgow szyjnych. Stwierdzono na poziomach C3/C4 niewielką widoczną pośrodkową wypuklinę krążka międzykręgowego modelującą worek oponowy. Na poziomach C4/C5 i C5/C6 stwierdzono widoczne pośrodkowo-dwuboczne rewypukliny krążków międzykręgowych, które wraz z osteofitami tylnych krawędzi trzonów sąsiadujących kręgow uciskają worek oponowy i znacząco zwężają otwory międzykręgowy z możliwym podrażnieniem korzeni nerwów C5 (na poziomie C4/C5) i C6 (na poziomie C5/C6). Przedmiotowym badaniem ujawniono także istnienie widocznych zmian zwyrodnieniowych trzonów kręgow C4-C6 w postaci osteofitów ich przednich i tylnych krawędzi oraz nierówności blaszek granicznych.

Dowód: wynik badania diagnostycznego z dnia 26.07.2011r. k-9.

W dniu 03 marca 2011r. powódka zgłosiła szkodę osobową stronie pozwanej i wezwała do zapłaty świadczenia pieniężnego tytułem zadośćuczynienia w kwocie 17.000,00 złotych, zaś w dniu 11 kwietnia 2011r. wniosła o przyznanie jej odszkodowania w wysokości 5763,30 złotych. W czasie postępowania likwidacyjnego biegli lekarze orzecznicy ustalili 7% trwały uszczerbek na zdrowiu powódki. W dniu 08 kwietnia 2011r. strona pozwana przyznała powódce 3500 złotych tytułem zadośćuczynienia, zaś pismem z dnia 14 czerwca 2011r. strona pozwana poinformowała powódkę o przyznaniu kwoty 8000 złotych tytułem zadośćuczynienia, a także sumy 3288,56 złotych tytułem utraconych zarobków.

Dowód: pismo powódki z dnia 03.03.2011r. oraz z dnia 11.04.2011r., pismo strony pozwanej z dnia 14.06.2011r. w aktach szkodowych w załączeniu, decyzja z dnia 08.04.2011r. w aktach szkodowych w załączeniu.

Przed wypadkiem komunikacyjnym powódka nie uskarżała się na problemy zdrowotne z kręgosłupem szyjnym. Mogła podnosić cięższe przedmioty, schylać się. Po wypadku nie wróciła do pełnej sprawności. Odczuwa drętwienie rąk, nie może się schylać, nosić cięższych rzeczy, ma problemy ze snem z uwagi na towarzyszące jej bóle pleców. Zażywa środki przeciwbólowe (ketonal), odczuwa silne zawroty głowy. Przed wypadkiem powódka pracowała w firmie (...) jako monter-pracownik fizyczny. Po wypadku powódka wróciła do pracy, jednakże wykonuje lżejszą pracę- zajmuje się

montażem paneli elektronicznych do chłodziarki i niczego nie dźwiga w pracy. Praca odbywa się w pozycji siedzącej i po kilku godzinach powódka boli kręgosłup szyjny. Przed wypadkiem powódka była samodzielna, sama dbała o dom, opał, obecnie musi prosić o pomoc dzieci.

Dowód: zeznania świadka D. K. k-66, zeznania powódki M. K. k-67.

W toku postępowania opracowana została opinia przez biegłych lekarzy neurochirurga H. A. oraz chirurga ortopedę M. J. co do ustalenia skutków wypadku dla zdrowia powódki, wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu, rokowań co do stanu zdrowia na przyszłość, a także wskazania jaki wpływ na odniesienie urazu, leczenie i dalsze rokowania mają stwierdzone u powódki prze wypadkiem zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego.

W swojej opinii z dnia 20 czerwca 2013r. biegli stwierdzili 8% trwałe uszczerbek na zdrowiu powódki. Biegli stwierdzili u powódki stan po urazie skrętnym odcinka szyjnego kręgosłupa z wypuklinami krążków m/k (zwiększonymi pourazowo) i następowym leczeniu operacyjnym, z przewlekłym zespołem bólowym szyjnym korzeniowym, z ograniczeniem ruchomości i rwą barkowo-ramieniową parestetyczną prawostronną. Biegli wskazali, iż ustalając uszczerbek na zdrowiu powódki wzięli pod uwagę bezpośrednie następstwa urazu z dnia 11 maja 2009r. i proces leczenia, a także uraz z 10 marca 2011r. – przy uwzględnieniu istniejących w chwili urazu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa.

W aktualnej ocenie stanu badanego biegli stwierdzili, że wypadek z dnia 11 maja 2009r., w którym uczestniczyła powódka skutkuje bólami kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości biernej i czynnej, parestezjami kończyn górnych, szczególnie prawej, w zakresie unerwienia przez nerw łokciowy (palców IV i V). Dolegliwości te nasilają się szczególnie przy zmianach pogodowych, przy niewielkim wysiłku fizycznym i zmuszają ją do przyjmowania leków przeciwbólowych oraz w sposób zasadniczy utrudniają czynności życia codziennego, jak i pracę zawodową. Zdaniem biegłych w przyszłości będzie wskazana kontynuacja leczenia usprawniającego. Ponadto, w ocenie biegłych, z powodu przebytego urazu i przebytego zabiegu operacyjnego mogą pojawić się w przyszłości dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego połączone ze wzmożonym napięciem mięśni karku ograniczające jego ruchomość. Biegli wskazali także, iż występujące u powódki bóle i zawroty głowy są spowodowane migrena szyjną w związku ze zmianami zwyrodnieniowymi.

Dowód: opinia biegłego H. A. oraz M. J. k-75.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornym w sprawie było, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność w granicach odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 11 maja 2009r., a podstawą jej odpowiedzialności jest art.436§1 k.c. Powódka M. K. domagała się zapłaty przez stronę pozwaną na jej rzecz dalszego zadośćuczynienia w myśl art.445 k.c.

W orzecznictwie ugruntował się aprobowany w piśmiennictwie pogląd, opowiadający się za kompensacyjnym charakterem przewidzianego w art.445§1 k.c. zadośćuczynienia pieniężnego, tj. uznający je za sposób naprawienia szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04 czerwca 1968r., I PR 175/68, OSNCP 1969, nr 2, poz. 37 oraz uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 08 grudnia 1973r., III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz. 145). Ustalając kwotę zadośćuczynienia należy mieć na uwadze zarówno rozmiar cierpień fizycznych związanych z zaistnieniem wypadku, jak i dolegliwości bólowe powstałe w następstwie urazu oraz długotrwałego leczenia. W zakres pojęcia szkody niemajątkowej wchodzi ponadto doznawane przez poszkodowanego cierpienia psychiczne, związane z doznaniem bólem, zeszpeceniem, niemożnością uprawiania określonej działalności, wyłączeniem z normalnego życia. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że Sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Nie można przy tym posługiwać się szablonami, lecz należy

uwzględniać wszystkie okoliczności danej sprawy, nie wyłączając takich czynników jak wiek poszkodowanego, tryb jego dotychczasowego życia, udaremnione przez wypadek plany na przyszłość sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę, utrata możliwości awansu zawodowego, korzystanie z rozrywek, czy poczucie bezradności. Wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia”, w tym znaczeniu, że powinna być przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadającym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (wyrok SN z dnia 28 września 2001 r., III CKN 427/00). Ponadto w orzecznictwie wskazuje się, że zadośćuczynienia nie należy traktować na zasadzie ekwiwalentności, którą charakteryzuje wynagrodzenie szkody majątkowej. Odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia (wyrok SN z dnia 09 lutego 2000 r., III CKN 582/98).

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym dokumentacja medyczna, a w szczególności opinia biegłych sądowych z zakresu neurochirurgii, chirurgii- ortopedii, jak i też zeznania samej powódki M. K. pozwalały na uznanie, że rozmiar cierpień powódki w następstwie zdarzenia z dnia 11 maja 2009 r. nie został w całości uwzględniony przez stronę pozwaną i nie odpowiada dotychczas wypłaconej kwocie 8000 złotych.

Opracowana w sprawie opinia przez biegłych lekarzy sądowych H. A. oraz M. J. jednoznacznie pozwoliła na ustalenie związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy wypadkiem komunikacyjnym, jakiemu uległa powódka i doznanymi w jego wyniku urazami fizycznymi i psychicznymi. Biegli po analizie dokumentacji medycznej zawartej w aktach sprawy, dokumentacji przedstawionej przez powódkę, wywiadu chorobowego i badania powódki uznali 8% trwałe uszczerbek na zdrowiu poszkodowanej. Ponadto biegli wyraźnie zaznaczyli w swojej opinii, że do chwili obecnej wypadek komunikacyjny jakiemu uległa powódka skutkuje bólami kręgosłupa szyjnego z ograniczeniem ruchomości czynnej i biernej, parestezjami kończyn górnych, szczególnie prawej, w zakresie unerwienia przez nerw łokciowy (palców IV i V). Okoliczności te zmuszają powódkę do zażywania leków przeciwbólowych oraz w sposób zasadniczy utrudniają czynności życia codziennego, jak i pracę zawodową. Biegli wyraźnie zaznaczyli, iż z powodu przebytego urazu i przebytego zabiegu operacyjnego mogą pojawić się w przyszłości u poszkodowanej dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego połączone ze wzmożonym napięciem mięśni karku ograniczające jego ruchomość.

Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż skutkiem zdarzenia z dnia 11 maja 2009r. były cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanej. Jak wynika bowiem z zeznań powódki M. K. przed wypadkiem komunikacyjnym nie uskarżała się na dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego. Była samodzielna i fizycznie sprawna. Po wypadku pomimo podjętego leczenia (w tym operacyjnego) i rehabilitacji powódka nie wróciła do pełnej sprawności. Powódka nie jest w stanie pracować na dotychczas zajmowanym stanowisku, a obecna praca, nawet w pozycji siedzącej i nie wymagająca noszenia cięższych przedmiotów i tak wywołuje u powódki dolegliwości ze strony kręgosłupa szyjnego. Powódka nie może się schylać, nadal zażywa leki przeciwbólowe, zmuszona jest prosić o pomoc swoje dzieci w przypadku gdy dana sytuacja wymaga podniesienia cięższych przedmiotów (np. przyniesienia opału do domu). Pomimo przebytego zabiegu operacyjnego stan zdrowia powódki nie uległ znaczącej poprawie, nadto rokowania w przyszłości co do stanu zdrowia poszkodowanej są niepewne. Jak wskazali biegli sądowi w przyszłości mogą bowiem pojawić się u powódki dalsze dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego związane ze wzmożonym napięciem mięśni karku ograniczające jego ruchomość. Reasumując stwierdzić należy, że wskutek wypadku powódka utraciła dobre zdrowie, doznała znacznego ograniczenia możliwości prowadzenia aktywnego trybu życia, zaś skutki wypadku odczuwa do dnia dzisiejszego. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, biorąc pod uwagę orzeczone przez biegłych sądowych 8% trwałe uszczerbek na zdrowiu powódki, zakres cierpień jakich powódka doznała bezpośrednio po wypadku, w trakcie leczenia, jak i obecnie, uprzedni stan zdrowia oraz wiek poszkodowanej wskazywały na konieczność orzeczenia dodatkowej kwoty tytułem zadośćuczynienia -11.000 złotych.

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art.98 k.p.c. (koszty powódki: 17 zł, 550 zł, 800 zł, 2400 zł, łącznie 3767 złotych). Jednocześnie zgodnie z treścią art.113 ust. 1 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa kwoty 551,34 złotych tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.